

Open Hartgreop MSC Lekenbeweging Limburg Kaulille

Jozef en Mia Tielen-Jeunen

Woensdag 24/01/2024

SINT - ANTONIUS ABT, Sint – Theunis, of Toontje met het varken.

Sint-Antoniusviering in Bocholt op zondag 21/01/2024

WELMOM: KRUISTEKEN

Bij het begin van zijn openbaar leven riep Jezus de mensen uit zijn omgeving op tot een nieuwe manier van leven. Hij nodigde hen uit met Hem mee te trekken en in het dagelijks contact met Hem, trouwe leerlingen en volgelingen te worden. Voor ons, die onszelf christenen noemen, blijft het een levensopgave de visie van Jezus in zijn geheel te aanvaarden en daarin trouw te volharden.

GEBED OM VERGEVING

- + Voor al die keren dat we het spoor bijster zijn, dat we ons afwenden van Gods Woord, bidden wij om zijn nabijheid en ontferming.
- Heer, via uw Zoon Jezus, via de profeten, ook in deze tijd, spreekt Gij tot ons uw Woord. Maar vaak slaan we daarop geen aandacht, leggen wij ons oor te leggen naar vooral plezierige boodschappen.
Daarom vragen wij... *Heer ontferm U over ons.*
- Christus, uw apostelen, uw leerlingen, maar ook ons roept Gij op om U te volgen. Maar dikwijls lopen we andere goden achterna, goden van klatergoud, van succes en macht, goden van eigenliefde.
Daarom bidden wij... *Christus ontferm U over ons.*
- Heer, hoe dikwijls we ook verdwalen, steeds weer geeft Gij ons, vol liefde en mededogen, de kans om tot inkeer te komen en uw weg te bewandelen.
Zoals een goede Herder gaat Gij altijd weer op zoek naar ons, maar het duurt soms lang vooraleer wij ons door U laten vinden.
Daarom smeken wij... *Heer ontferm U over ons.*
- + Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze fouten en tekorten vergeven en ons brengen tot nieuw en eeuwig leven. Amen.

GEBED

God, Gij spreekt tot ons in de stilte van ons hart. Maak ons aandachtig voor uw Woord. Geef ons een duwtje in de rug om te kiezen voor de weg die uw Zoon Jezus ons heeft voorgeleefd: een weg van liefde voor U en onze naaste. Amen.

LEZING Jona 3,1 -5.10

Het boek Jona hoort thuis in de reeks van de kleine profeten in het Oude Testament. Het wordt geschreven na de Babylonische ballingschap tussen de vijfde en derde eeuw voor Christus. Het verhaal speelt zich af in Nineve, de hoofdstad van het machtige Assyrië. De profeet heeft geen zin om dit volk tot bekering op te roepen. Hij maakt er zich vlug van af. Toch gebeurt er wat hij niet verwacht.

Lezing uit het boek Jona

Voor de tweede maal voelt Jona

dat hij de mensen van Nineve moet aansporen zich te bekeren.

Die innerlijke stem komt van God:

‘Ga naar Nineve, die grote stad,
en vertel hen wat ik je gezegd hebt.’

Deze keer gaat Jona wel op weg,
om te doen wat hij als zijn plicht voelt in opdracht van God,
zij het met dubbele gevoelens.

Nineve is een reusachtige stad,
het duurt wel drie dagen om er helemaal door te lopen.

Jona gaat de stad in, maar blijft aan de rand.

Hij gaat slechts één dagreis ver.

Zonder veel uitleg roept hij:

“Nog veertig dagen en Nineve wordt verwoest.”

Misschien hoopt hij het wel.

De inwoners van Nineve zijn echter onder de indruk.

Ze loven God en

onder leiding van hun koning roepen ze een algemene vasten uit.

Van hoog tot laag trekt iedereen een boetekleed aan.

God ziet dat ze anders gaan leven.

Hij laat het plan vallen om de stad te verwoesten,

en heeft spijt dat Hij daarmee had bedreigd.

EVANGELIE Marcus : 1, 14 - 20

EERSTE PREDIKING IN GALILEA

14Nadat Johannes was gevangengenomen, ging Jezus naar Galilea en verkondigde er Gods Blijde Boodschap. **15**Hij zei: 'De tijd is vervuld en het Rijk Gods is nabij; bekeert u en geloof in de Blijde Boodschap.'

ROEPING VAN DE EERSTE LEERLINGEN

16 Toen Hij eens langs het meer van Galilea liep, zag Hij Simon en de broer van Simon, Andreas, terwijl zij bezig waren het net uit te werpen in het meer, zij waren namelijk vissers. **17**Jezus sprak tot hen: 'Komt, volgt Mij, Ik zal maken dat gij vissers van mensen wordt.' **18**Terstond lieten zij hun netten in de steek en volgden Hem. **19**Iets verder gaande zag Hij Jacobus, de zoon van Zebedeüs en diens broer Johannes; ook zij waren in de boot bezig met hun netten klaar te maken. **20**Onmiddellijk riep Hij hen. Zij lieten hun vader Zebedeüs met de dagloners in de boot achter en volgden Hem.

Lied : Ga je mee ?

VOORBEDE

- + Heer God, opdat uw Blijde Boodschap voor elke mens hoopvol zou zijn en wij telkens weer in U de kracht zouden vinden om uw weg te gaan, vertrouwen wij U onze beden toe..
- Ga met ons mee naar die mensen die op zoek zijn naar een gids die hen nabij is in moeilijke momenten. Dat wij door onze aanwezigheid voor hen een hoopvol teken mogen zijn... *Laten wij bidden.*
- Ga met ons mee naar die mensen die nood hebben aan een warme blik, een bemoedigend woord en een luisterend oor... *Laten wij bidden.*
- Ga met ons mee, opdat wij altijd opnieuw bereid zouden zijn ons toe te vertrouwen aan uw Woord en waar het moet, andere en nieuwe wegen te gaan... *Laten wij bidden.*
- Ga mee met allen die zich, in het spoor van Jezus van Nazareth, inzetten voor de zwakkeren in onze maatschappij. Dat zij de moed nooit opgeven...
Laten wij bidden
- Persoonlijke intenties.....Laten wij bidden.*

+ God, telkens weer zijn er mensen die zich toevertrouwen aan uw Woord en de kracht vinden om U te volgen. Laat hen uw nabijheid ervaren om zich blijvend te kunnen inzetten voor uw Rijk. Dat vragen wij U voor vandaag en alle dagen. Amen.

BEZINNING

Een mens wordt altijd geroepen vanuit zijn dagelijks bezig zijn.

Vissen bijvoorbeeld, als hij een visser is.

Lesgeven bijvoorbeeld, als je leraar bent.

Autorijden bijvoorbeeld, als je als chauffeur je brood verdient.

Als het daar waar je bezig bent, duidelijk wordt dat, in alles wat je doet, het steeds om mensen gaat, om het opvissen van mensen, het opvoeden tot betere mensen het op weg helpen van mensen, dan is je roeping begonnen.

Visser van mensen worden, zorgende mens voor mensen worden, zelf beter mens worden...Daar gaat het om in elke roeping. Wie dat echt wil beleven zal veel achterlaten, maar krijgt veel in de plaats.

Lied Heer, Jij stond daar aan de oever.

GEDENK

Gedenk, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart,
al het wonderbare dat de Heer voor u heeft gedaan.
Als de gezegende onder de vrouwen en moeder van Jezus,
hebt gij Hem trouw gediend tot onder het kruis.
Hij liet u delen in zijn heerlijkheid en gaf u macht op zijn hart.
Bied Hem onze lofprijzing aan en onze dank.
Geleid alle mensen naar de bron van levend water dat uit zijn zijde is gevloeid.
Verkrijg voor de wereld hoop en vrede, barmhartigheid en heil.
Luister nu ook naar ons gebed en zie neer op ons vertrouwen.
Help ons te leven zoals gij in de liefde van uw Zoon
opdat zijn Rijk kome, en toon ons dat gij onze moeder zijt.
Amen.

Sint Antoniusvieringen in Vlaanderen op zondag 21 jan. 2024 te Bocholt Antonius-Abt, vader van het monnikenwezen (251-356)

Elk jaar op of rond 17 januari gaat in tal van Vlaamse dorpen een Sint-Antoniusviering door. De vieringen zijn gewijd aan Sint-Antonius Abt, Sint-Theunis of Toontje met het varken. Sint-Antonius is een christelijke heilige die leefde in de derde-vierde eeuw en bekend stond als de vader van het monnikenleven. Antonius-Abt, Antonius-Heremiet of Antonius de Grote werd in 251 te Heracleopolis geboren als kind van rijke ouders. Toen Antonius twintig jaar was, stierven zijn ouders. Als welgestelde jonge man hoorde hij eens een evangelietekst. "Als je volmaakt wilt zijn, verkoop dan alles wat je bezit en volg Mij." (Mt. 19,2).

- Antonius was zo gegrepen door die tekst, dat hij hem letterlijk in praktijk bracht. (Hij gaf alle bezittingen aan de armen en trok zich in [eenzaamheid](#) in de woestijn terug. Later voegden andere christenen zich bij hem en vormden een van de eerste gemeenschappen van [monniken](#) in onder andere het [klooster van Sint-Antonius](#) (oudste klooster ter wereld) in de [Oostelijke Woestijn](#) van Egypte.

Hij was de eerste monnik die vele volgelingen kreeg en staat daarom bekend als de vader van het kloosterleven. Aan Antonius wordt de eerste formulering van de metafoor van het [boek van de natuur](#) toegeschreven. Dit was een opvatting die de natuur ziet als een boek dat - naast de Bijbel – gelezen kan worden als een bron van godskennis.

Een bezoeker zou Antonius gevraagd hebben hoe hij het in zijn bestaan als kluisenaar toch zonder boeken kon stellen.

- Het antwoord van Antonius was *Mijn boek is de gehele natuur, en ik kan dat boek lezen wanneer ik wil.*
Hij stierf in 356 op 105-jarige leeftijd op de berg Colzim aan de Rode Zee en werd volgens zijn eigen instructies in een geheim graf begraven om te voorkomen dat zijn graf een plaats van verering zou worden. Al snel na zijn dood werd hij heilig verklaard. [Athanasius van Alexandrië](#) schreef in 360 de bekendste [biografie](#) over Antonius.

Verhalen over Antonius.

Zijn bijnaam Antonius met het varken ontstond in de middeleeuwen. De Antonieten, leden van de naar hem vernoemde verpleegorde, mochten hun varkens vrij laten rondlopen als vergoeding voor de verpleging die zij verstrekten. Op 17 januari werden deze varkens geslacht en het vlees verdeeld onder de armen.

Bekend is het verhaal van de Verzoeken van Sint-Antonius. Aan Antonius zouden demonen zijn verschenen die poogden hem van het goede pad af te

houden. Dit verhaal is een rijke inspiratiebron geweest voor vele schilders van Jeroen Bosch tot Salvador Dalí.

- Antonius was niet de eerste die als kluizenaar in de woestijn ging wonen. Hij ontdekte dat er al iemand vóór hem de woestijn was ingetrokken om God in de eenzaamheid te dienen en te zoeken: Sint Paulus van Thebe († 342; feest 15 januari).

Over die ontmoeting bestaat een mooie legende.

Negentig jaar lang had Sint Paulus de Woestijnvader in de eenzaamheid van de woestijn doorgebracht. Zijn enige bezigheid was bidden. Zijn enige gezelschap werd gevormd door zijn raaf die hem al zestig jaar lang elke dag een halfje brood bracht, en door de wilde dieren die hun schuilplaats met hem deelden. Toen hoorde hij opeens iemand van buiten zijn grot vragen om binnen te mogen komen voor een gesprek. Dat was Antonius. Hij was erachter gekomen dat er nog een ander in de woestijn leefde, die daar zelfs al eerder mee begonnen was dan hij. Sint Paulus was een nederig man.

Hij maakte allerlei bezwaren, omdat hij zich niet waardig achtte om met zo'n groot man als Antonius om te gaan. Na een langdurige omhelzing, zetten zij zich toch neer om over God te praten en om samen zijn lof te zingen. Op het uur van de maaltijd zagen de twee Paulus' trouwe raaf aan komen vliegen. Maar deze keer had hij bij wijze van uitzondering een heel brood in de bek. "Moet je kijken, broeder, riep Paulus uit, wat worden we toch goed door God verzorgd, want Hij is het natuurlijk die ons deze maaltijd toestuurt. Al zestig jaar lang brengt deze raaf mij een half brood, en dat was meer dan genoeg voor mij. Maar nu de Heer u naar mij toe heeft gezonden, heeft Hij ter ere van u meteen het rantsoen verdubbeld!" Na God gedankt te hebben gingen de beide heilige mannen bij de bron zitten voor hun eenvoudige maaltijd. Elk van beiden stond erop dat de ander de eer toekwam het brood te breken. Toen ze zo niet verder kwamen, besloten ze dat elk voorzichtig aan een kant van het brood zou trekken... Ook deze legende is een inspiratiebron geweest voor kunstenaars allerhande.

- Hij groeide uit tot een belangrijk volks- en pestheilige en is patroon van onder meer varkenshoeders, slagers en landbouwers.. De wijdverspreide pelgrimage naar Sint-Antonius in de stad en de (lokale) verering op 17 januari, op het platteland, zijn door de eeuwen heen geëvolueerd tot de viering in Vlaanderen zoals we die vandaag kennen. Elke viering heeft haar eigenheid, maar ze delen allemaal een gemeenschappelijke kern. Meestal start men met een religieus deel, dat bestaat uit een (mis)viering (al dan niet als onderdeel van een noveen), een processie en in sommige gemeenten een dieren- en/of tractorwijing.

Tijdens deze viering worden er gewoonlijk vleeswaren, zoals (halve) varkenskoppen, pensen en kipkap geofferd. Ook lokale producten, broden en zelfs levende schapen, biggetjes, kippen of konijnen behoren soms tot de offergaven. Vroeger brachten boeren deze offergaven mee voor hun patroonheilige. Vandaag gaat het meestal om schenkingen van lokale handelaars. De offerwaren worden tijdens de (mis)viering gezegend door de priester. Tijdens of na de viering is het ook mogelijk om het beeld van Antonius of een relikwie te vereren.

- Na de (eucharistie)viering volgt meestal de verkoop per opbod van de offergaven. Dit aspect van de Sint-Antoniusviering kent vooral in Vlaanderen een grote (en op sommige plaatsen zelfs groeiende) populariteit en trekt vaak vele kijklustigen. De opbrengst van de verkoop gaat steevast naar een goed doel of naar de parochie. Het mag duidelijk zijn dat deze viering steeds door een brede gemeenschap wordt gedragen. De viering wordt immers afgesloten met een waar volksfeest, waar warmte en verbinding centraal staan.

Op zondag 21 januari, 4 dagen na de eigenlijke feestdag van Sint-Antonius (17 januari) organiseert de landelijke Gilde Bocholt Kaulille weer de jaarlijkse Sint-Antoniusverkoop ten voordele van het goede doel.

Begin jaren tachtig besloot de landelijke Gilde van Bocholt om deze oude traditie opnieuw leven in te blazen. Immers: de doelstellingen van de landelijke Gilden zijn: de verdediging van de belangen van het platteland en zijn bewoners en het behoud van de tradities van de boerenbuiten. Het opnieuw opstarten van de Sint-Antoniusviering paste perfect binnen deze doelstelling.

Vragen

- Is jouw leven geworden wat je er van had gehoopt?
- Of zijn er ook verrassende wendingen geweest, die je niet had voorzien?
- Heb je daar vrede mee?
- Heeft dat ondanks alles positieve gevolgen gehad?